Załącznik nr 5 do Procedury wyboru i oceny operacji w ramach LSR

4. LOKALNE KRYTERIA WYBORU w zakresie: ZACHOWANIE DZIEDZICTWA LOKALNEGO

Wszystkie przyjęte lokalne kryteria wyboru są mierzalne i wykluczają dowolność interpretacyjną, co pozwala na niedyskryminującą ocenę wniosków i przejrzystość procedury oceny i wyboru operacji. Określono punkty należne za poszczególny stopień spełnienia kryterium i wskazano możliwe do przyznania punkty (wagi), wykluczając możliwość przyznawania punktów ułamkowych. Ponadto kryteria zawierają wymogi określone dla Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Kryteria są adekwatne do diagnozy, a ich powiązania zostały opisane. Kryteria premiują operacje przyczyniające się do osiągania celów i wpływają na osiąganie wskaźników produktu i rezultatu, gdyż bezpośrednio się do nich odnoszą. Ocena według kryteriów odbywać się będzie w oparciu o wniosek o przyznanie pomocy oraz jego załączniki, w tym dokumenty potwierdzające spełnienie lokalnych kryteriów wyboru.

Lp.	Treść kryterium	Opis uzasadniający przyjęcie kryterium, wskazujący powiązanie z celami LSR i PROW 2014-2020
1.	Operacja dotyczy inwestycji, która zostanie zrealizowana na terenie miejscowości: 1A. do 2 tys. mieszkańców; 1B. do 5 tys. mieszkańców.	Premiowanie operacji przeprowadzonych w miejscowościach do 2 tys. mieszkańców oraz do 5 tys. mieszkańców. Preferuje się realizację operacji w mniejszych miejscowościach ze względu na to, że to właśnie te miejscowości najczęściej są mniej doinwestowane – nie posiadają albo posiadają w ograniczonym zakresie jakąkolwiek infrastrukturę. Wnioskodawca wskazuje na spełnienie kryterium we wniosku o przyznanie pomocy. Weryfikacja nastąpi w oparciu o informacje zawarte we wniosku oraz na podstawie Zaświadczenia wystawionego przez wójta/burmistrza określającego liczbę mieszkańców miejscowości zameldowanych na stałe i czasowo, w której będzie realizowana operacja, wg stanu na dzień 31.12.2013r. W przypadku gdy operacja jest realizowana w kilku miejscowościach, punkty zostają przyznane wtedy, gdy przynajmniej jedna ze wskazanych miejscowości mieści się w określonych zakresach.
2.	Wnioskodawca uzyskał wsparcie w ramach pomocowych środków zagranicznych: 4A. na więcej niż 3 projekty; 4B. na 2 projekty; 4C. na co najmniej 1 projekt.	Premiowanie wnioskodawców z doświadczeniem w realizacji projektów, przełoży się na jakość składanej dokumentacji aplikacyjnej oraz sprawniejszą realizację operacji oraz jej rozliczenie, a co za tym idzie pozytywnie wpłynie na realizację celów w ramach LSR w skali długoterminowej.
3.	W planowanej operacji zostaną wykorzystane lokalne zasoby: przyrodnicze i/lub historyczne i/lub kulturowe: 5A. z więcej niż 1 kategorii; 5B. z 1 kategorii.	Kryterium odnoszące się do diagnozy z LSR – analizy SWOT dotyczącej mało rozwiniętej oferty związanej z dziedzictwem lokalnym oraz bogactwa fauny i flory, użytków ekologicznych, parków krajobrazowych, Geoparku, lasów, miejsc i obiektów o dużym znaczeniu historyczno – kulturowym. Kryterium premiujące wykorzystanie w ramach operacji lokalnych zasobów w zakresie lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych i kulturowych, odnoszących się do potencjału zdiagnozowanego w ramach LSR. Ściśle powiązane z celami ogólnymi: 1 Tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju obszaru LGD oraz 3 Wzrost inicjatyw ukierunkowanych na turystykę i dziedzictwo lokalne. W celu zachowania elastyczności kryterium oraz równych szans w dostępie do środków, LGD nie zamyka listy sposobów wykorzystania lokalnych zasobów. Zadaniem Wnioskodawcy jest szczegółowo opisać, w jaki sposób zamierza wykorzystać lokalne zasoby obszaru oraz uzasadnić w jaki sposób wykorzystanie wskazanych zasobów wpłynie na realizację celów opisywanego projektu.

4.	Wnioskodawca/przedstawiciel wnioskodawcy wziął udział w szkoleniu/doradztwie przeprowadzonym przez LGD w ramach danego naboru: 6A. udział w szkoleniu; 6B. udział w doradztwie; 6C. udział w szkoleniu i doradztwie.	Punkty otrzymają wnioskodawcy, którzy opracowując wniosek skorzystali z oferty doradztwa świadczonego przez LGD w ramach ogłoszonego naboru. Ma to przyczynić się do jakości składanej dokumentacji aplikacyjnej. Podczas diagnozy obszaru LSR wykazano, że potencjalni beneficjenci mogą napotkać trudności, szczególnie w zakresie zbyt skomplikowanych procedur. Wnioskodawca wskazuje we wniosku o przyznanie pomocy, że wziął udział w jednej lub obu formach wsparcia LGD w ramach naboru, w którym składa wniosek. Weryfikacja nastąpi w oparciu o dokumentację LGD, tj. listy obecności z potwierdzeniem udziału w szkoleniu, rejestr udzielonego doradztwa (karty doradztwa). W przypadku stwierdzenia, że wnioskodawca pomimo wskazania na uzyskanie wsparcia, nie figuruje na liście obecności z potwierdzeniem udziału w szkoleniu i/lub nie widnieje w rejestrze doradztwa (kartach doradztwa) zrealizowanych w ramach naboru, w którym został złożony wniosek, punkty nie zostaną przyznane. Kryterium nie zostanie uznane za spełnione w przypadku doradztwa udzielonego w rozmowie telefonicznej, podczas spotkania informacyjnego lub udziału w szkoleniu i/lub doradztwie w naborze innym niż nabór, w ramach którego został złożony wniosek.
5.	Wnioskodawca w ramach operacji uwzględnił i opisał działania dotyczące wykorzystania metod i/lub narzędzi z zakresu ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu.	Kryterium odnosi się do zgodności operacji z celami przekrojowymi PROW 2014-2020 w zakresie klimat i środowisko, a także do diagnozy – analizy SWOT, w której społeczeństwo wyraziło obawy w związku z inwestycjami zagrażającymi środowisku naturalnemu.
6.	Operacja spełnia definicję innowacyjności zawartą w LSR: 10A. operacja jest innowacyjna na obszarze gminy, w której będzie realizowana; 10B. operacja jest innowacyjna na terenie miejscowości, w której będzie realizowana.	Kryterium odnosi się do zgodności operacji z celami przekrojowymi PROW 2014-2020 w zakresie innowacyjności. Wnioskodawca w ramach operacji zakłada realizację działań, spełniających definicję innowacyjności określoną w LSR, która stanowi również załącznik do Procedury wyboru i oceny operacji w ramach LSR w ramach Lokalne Kryteria Wyboru wraz z opisem. W przypadku gdy operacja będzie realizowana w kilku miejscowościach, punkty w ramach *10B. operacja jest innowacyjna na terenie miejscowości, w której będzie realizowana*, zostaną przyznane wtedy, gdy operacja spełni definicję innowacyjności w przynajmniej połowie wskazanych miejscowości.
7.	Operacja będzie wpływała pozytywnie na realizację celów ogólnych i szczegółowych zawartych w LSR innych niż te do których przypisano przedsięwzięcie.	Kryterium odnosi się do warunku osiągnięcia możliwie jak najwyższego stopnia zintegrowania działań na obszarze objętym LSR. Celem tego kryterium jest premiowanie operacji, które pozytywnie wpływają lub oddziałują na inne cele niż ten, którym bezpośrednio jest przypisana realizowana operacja. Weryfikacja nastąpi głównie na podstawie opisu spełnienia tego kryterium we wniosku o przyznanie pomocy. W opisie tym zawarte musi zostać uzasadnienie wpływu na realizację tych celów nawiązujące do określonego w LSR wskaźnika oddziaływania związanego z danym celem. Wpływa to bezpośrednio na osiąganie celów LSR. CELE LSR: Cel ogólny 1: Tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju obszaru LGD, w tym: Cel szczegółowy 1.1: Wspieranie inicjatyw wzmacniających więzi społeczne oraz działań aktywizujących grupy defaworyzowane, Cel szczegółowy 1.2: Zdobywanie i podnoszenie wiedzy, kompetencji oraz umiejętności mieszkańców obszaru LGD, Cel szczegółowy 1.3: Poprawa estetyki przestrzeni publicznej – rozwój infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej. Cel ogólny 2: Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej obszaru LGD, w tym: Cel szczegółowy 2.1: Tworzenie nowych podmiotów gospodarczych, Cel szczegółowy 2.2: Rozwój lokalnej przedsiębiorczości. Cel ogólny 3: Wzrost inicjatyw ukierunkowanych na turystykę i dziedzictwo lokalne, w tym: Cel szczegółowy 3.1: Wzmocnienie atrakcyjności turystycznej obszaru, Cel szczegółowy 3.2: Zachowanie lokalnego dziedzictwa – ochrona zabytków i obiektów związanych z dziedzictwem lokalnym oraz wspieranie inicjatyw związanych z dziedzictwem lokalnym, Cel szczegółowy 3.3: Promocja obszaru LGD.
8.	Operacja ma bezpośredni wpływ na rozwój turystyki.	Kryterium odnoszące się do diagnozy z LSR – analizy SWOT w zakresie mało rozwiniętej infrastruktury i oferty turystycznej oraz złego stanu obiektów turystycznych (zabytków). Kryterium premiujące operacje, które będą przyczyniały się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej obszaru LGD. Weryfikacja nastąpi głównie na podstawie opisu spełnienia tego kryterium we wniosku o przyznanie pomocy. W opisie tym zawarte musi zostać uzasadnienie wpływu na rozwój turystyki.

Wagi punktowe, opis sposobu spełnienia i źródeł weryfikacji kryteriów:

Lp.	Treść kryterium	Spełnienie kryterium		Sposób przyznawania wag	Sposób i źródło informacji do weryfikacji kryterium
		Zakres	Należne punkty		
1.	Operacja dotyczy inwestycji, która zostanie zrealizowana na terenie miejscowości:	1A. do 2 tys. mieszkańców	9	0-9	Wnioskodawca wskazuje na spełnienie kryterium we wniosku o przyznanie pomocy. Weryfikacja nastąpi w oparciu o informacje zawarte we wniosku (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD) oraz na podstawie Zaświadczenia wystawionego przez wójta/burmistrza określającego liczbę mieszkańców miejscowości zameldowanych na stałe i czasowo, w której będzie realizowana operacja, wg stanu na dzień 31.12.2013r. W przypadku gdy operacja jest realizowana w kilku miejscowościach, punkty zostają przyznane wtedy, gdy przynajmniej jedna ze wskazanych miejscowości mieści się w określonych zakresach. **Kryterium rozłączne, operacja otrzyma 0 lub 7 lub 9 pkt.**
		1B. do 5 tys. mieszkańców	7		
2.	Wnioskodawca uzyskał wsparcie w ramach pomocowych środków zagranicznych:	4A. na więcej niż 3 projekty	7	0-7	Weryfikacja nastąpi na podstawie opisu spełnienia tego kryterium we wniosku o przyznanie pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD) oraz oświadczenia załączonego do wniosku, w którym wnioskodawca powinien wskazać: programy pomocowe, tytuły realizowanych projektów, zakresy projektów oraz kwoty uzyskanego dofinansowania. **Kryterium rozłączne, operacja otrzyma 0 lub 3 lub 5 lub 7 pkt.**
		4B. na 2 projekty	5		
		4C. na co najmniej 1 projekt	3		
3.	W planowanej operacji zostaną wykorzystane lokalne zasoby: przyrodnicze i/lub historyczne i/lub kulturowe:	5A. z więcej niż 1 kategorii	9	0-9	Weryfikacja nastąpi w oparciu o informacje zawarte we wniosku o przyznanie pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD). W celu zachowania elastyczności kryterium oraz równych szans w dostępie do środków, LGD nie zamyka listy sposobów wykorzystania lokalnych zasobów i walorów przyrodniczych, historycznych, kulturowych. Zadaniem Wnioskodawcy jest szczegółowo opisać, w jaki sposób zamierza wykorzystać lokalne zasoby obszaru oraz uzasadnić w jaki sposób wykorzystanie wskazanych zasobów i walorów wpłynie na realizację celów opisywanego projektu. Członkowie Rady dokonają oceny informacji przedstawionych przez wnioskodawcę i mogą nie zgodzić się z jego argumentacją (pozostawiając ślad rewizyjny w postaci pisemnego uzasadnienia). Punktów nie uzyska operacja, która nie przewiduje szczególnego sposobu wykorzystania lokalnych zasobów i walorów przyrodniczych (np. uzasadnienie wnioskodawcy sprowadzi się do stwierdzenia, że będzie wykorzystywał zasoby historyczne obszaru). **Operacja otrzyma 0 lub 7 lub 9 pkt.**
		5B. z 1 kategorii	7		
4.	Wnioskodawca wziął udział w	6A. udział w szkoleniu	1	0-3	Punkty otrzymają wnioskodawcy, którzy opracowując wniosek skorzystali z oferty doradztwa świadczonego przez LGD w ramach ogłoszonego naboru. Wnioskodawca wskazuje we wniosku o przyznanie pomocy

	szkoleniu/doradztwie przeprowadzonym przez LGD w ramach danego naboru:	6B. udział w doradztwie	2		(część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD), że wziął udział w jednej lub obu formach wsparcia LGD w ramach naboru, w którym składa wniosek. Weryfikacja nastąpi w oparciu o dokumentację LGD, tj. listy obecności z potwierdzeniem udziału w szkoleniu, rejestr udzielonego doradztwa (karty doradztwa). Obowiązkiem Wnioskodawcy jest złożenie podpisu na odpowiednim dokumencie, jako dowodu na skorzystanie ze wsparcia. Potwierdzenie udziału w szkoleniu będzie poświadczane podpisem pracownika biura LGD na liście obecności z danego szkolenia. Udział w szkoleniu będzie potwierdzany na zakończenie szkolenia – potwierdzenie uzyskają tylko te osoby, które wezmą udział w całym szkoleniu. W przypadku stwierdzenia, że wnioskodawca pomimo wskazania na uzyskanie wsparcia, nie figuruje na liście obecności z potwierdzeniem udziału w szkoleniu i/lub nie widnieje w rejestrze doradztwa (kartach doradztwa) zrealizowanych w ramach naboru, w którym został złożony wniosek, punkty nie zostaną przyznane. Kryterium nie zostanie uznane za spełnione w przypadku doradztwa udzielonego w rozmowie telefonicznej, podczas spotkania informacyjnego lub udziału w szkoleniu i/lub doradztwie w naborze innym niż nabór, w ramach którego został złożony wniosek. **Operacja otrzyma 0 lub 1 lub 2 lub 3 pkt.**
		6C. udział w szkoleniu i doradztwie	3		

5.	Wnioskodawca uwzględnił i opisał działania w ramach operacji dotyczące wykorzystania metod i/lub narzędzi z zakresu ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu		7	0-7	Weryfikacja nastąpi na podstawie opisu spełnienia tego kryterium we wniosku o przyznanie pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD) oraz na podstawie dołączonych do wniosku dokumentów (fakultatywnie - maksymalnie 3 zaświadczenia, certyfikaty lub inne oficjalne dokumenty wydane przez upoważnione podmioty, niezbędne do uzasadnienia spełnienia kryterium). Zadaniem wnioskodawcy jest opisanie we wniosku narzędzi i/lub metod z zakresu ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu wraz z uzasadnieniem. W przypadku gdy wnioskodawca nie dostarczy dokumentów, a szczegółowo opisze we wniosku działania dotyczące wykorzystania metod i/lub narzędzi z zakresu ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu, może otrzymać punkty w tym zakresie. Członkowie Rady dokonają oceny informacji przedstawionych przez wnioskodawcę i mogą nie zgodzić się z jego argumentacją (pozostawiając ślad rewizyjny w postaci pisemnego uzasadnienia). Punktów nie uzyska operacja, w której nie przedstawiono listy konkretnych działań, narzędzi, metod wraz uzasadnieniem (np. uzasadnienie wnioskodawcy sprowadzi się do stwierdzenia, że planuje uwzględnić metody i/lub narzędzia z zakresu ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu). <u>Przykłady działań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu:</u> - zakup energooszczędnych maszyn urządzeń, narzędzi sprzętów - zastosowanie nowoczesnych technologii odzyskiwania ciepła - zastosowanie ekologicznych rozwiązań gospodarki odpadami - zastosowanie ekologicznych materiałów - wykorzystanie usług nie oddziałujących negatywnie na środowisko - promowanie walorów środowiska naturalnego - podnoszenie świadomości ekologicznej - promowanie postaw prośrodowiskowych i proklimatycznych w celu przeciwdziałania pogorszeniu stanu środowiska naturalnego i zmianom klimatycznym - inwestycje na obszarach Natura 2000 związane z ekoturystyką **Operacja otrzyma 0 lub 7 pkt.**
6.	Operacja spełnia definicję innowacyjności zawartą w LSR:	10A. operacja jest innowacyjna na obszarze gminy, w której będzie realizowana	7	0-7	Definicja innowacyjności została określona w LSR oraz stanowi załącznik do Procedury wyboru i oceny operacji w ramach LSR w ramach Lokalne Kryteria Wyboru wraz z opisem. Weryfikacja nastąpi w oparciu o informacje zawarte we wniosku o przyznanie pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji

		10B. operacja jest innowacyjna na terenie miejscowości, w której będzie realizowana	5		przez LGD). Odnosząc się do kryterium Wnioskodawca powinien szczegółowo opisać i uzasadnić, w jaki sposób operacja wpisuje się w definicję innowacyjności, wskazując w szczególności rozwiązania: narzędzia i/lub metody i/lub formy działań i/lub usługi i/lub produkty innowacyjne oraz sposób weryfikacji skali innowacyjności na obszarze. Członkowie Rady dokonają oceny informacji przedstawionych przez wnioskodawcę i mogą nie zgodzić się z jego argumentacją (pozostawiając ślad rewizyjny w postaci pisemnego uzasadnienia). W przypadku gdy operacja jest realizowana w kilku miejscowościach, punkty w ramach *10B. operacja jest innowacyjna na terenie miejscowości, w której będzie realizowana*, zostaną przyznane wtedy, gdy operacja spełni definicję innowacyjności w przynajmniej połowie wskazanych miejscowości. Aby operacja spełniła kryterium innowacyjności na obszarze gminy, w której jest realizowana opis i uzasadnienie musi wykazywać innowacyjność dla obszaru całej gminy, a nie tylko miejscowości, gdzie operacja będzie realizowana. Punktów nie uzyska operacja, która nie przewiduje szczególnego uzasadnienia w powyższym zakresie (np. uzasadnienie wnioskodawcy sprowadzi się do stwierdzenia, że operacja będzie innowacyjna). **Operacja otrzyma 0 lub 5 lub 7 pkt.**
7.	Operacja będzie wpływała pozytywnie na realizację celów ogólnych i szczegółowych zawartych w LSR innych niż te do których przypisano przedsięwzięcie.		9	0-9	Weryfikacja nastąpi w oparciu o informacje zawarte we wniosku o przyznanie pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD). W opisie planowanej operacji Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadnić pozytywny wpływ operacji na co najmniej jeden dodatkowy cel ogólny i cel szczegółowy, poza tymi, które zostały wymienione we wniosku o przyznanie pomocy w części B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, 1.1. CEL OGÓLNY LSR i 1.2 CEL(E) SZCZEGÓŁOWY(E) LSR. Członkowie Rady dokonają oceny informacji przedstawionych przez wnioskodawcę i mogą nie zgodzić się z jego argumentacją (pozostawiając ślad rewizyjny w postaci pisemnego uzasadnienia). CELE LSR: Cel ogólny 1: Tworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju obszaru LGD, w tym: Cel szczegółowy 1.1: Wspieranie inicjatyw wzmacniających więzi społeczne oraz działań aktywizujących grupy defaworyzowane, Cel szczegółowy 1.2: Zdobywanie i podnoszenie wiedzy, kompetencji oraz umiejętności mieszkańców obszaru LGD, Cel szczegółowy 1.3: Poprawa estetyki przestrzeni publicznej – rozwój infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej. Cel ogólny 2: Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej obszaru LGD, w tym: Cel szczegółowy 2.1: Tworzenie nowych podmiotów gospodarczych, Cel szczegółowy 2.2: Rozwój lokalnej przedsiębiorczości. Cel ogólny 3: Wzrost inicjatyw ukierunkowanych na turystykę i dziedzictwo lokalne, w tym: Cel szczegółowy 3.1: Wzmocnienie atrakcyjności turystycznej obszaru, Cel szczegółowy 3.2: Zachowanie lokalnego dziedzictwa – ochrona zabytków i obiektów związanych z dziedzictwem lokalnym oraz wspieranie inicjatyw związanych z dziedzictwem lokalnym, Cel szczegółowy 3.3: Promocja obszaru LGD. **Operacja otrzyma 0 lub 9 pkt.**

8.	Operacja będzie miała pozytywny wpływ na rozwój turystyki obszaru LGD.	15	0-15	Weryfikacja nastąpi w oparciu o informacje zawarte we wniosku o przyznanie pomocy (część B.III. OPIS PLANOWANEJ OPERACJI, pole 1.4 Uzasadnienie zgodności z celami LSR i kryteriami wyboru operacji przez LGD). W opisie planowanej operacji Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadnić pozytywny wpływ operacji na rozwój turystyki obszaru LGD. Członkowie Rady dokonają oceny informacji przedstawionych przez wnioskodawcę i mogą nie zgodzić się z jego argumentacją (pozostawiając ślad rewizyjny w postaci pisemnego uzasadnienia). Punktów nie uzyska operacja, która nie przewiduje szczególnego uzasadnienia w powyższym zakresie (np. uzasadnienie wnioskodawcy sprowadzi się do stwierdzenia, że operacja będzie miała wpływ na rozwój turystyki obszaru LGD). **Operacja otrzyma 0 lub15 pkt.**

Maksymalna liczba punktów, którą można uzyskać: 66 pkt.
Warunkiem wybrania operacji do finansowania jest uzyskanie minimum 25 pkt.